

Innhold

Forord	5
Kapittel 1 Innledning	15
1.1 Oversikt	15
1.2 Førerrett og førerkort	17
1.3 Tap av førerrett eller sperrefrist gjelder alle førerkortklasser – underretning til førerkortregisteret ...	18
1.4 Tap av førerrett er ikke straff	18
1.5 Tapsforskriften (førerettforskriften)	20
1.6 Oversikt over politiets kompetanse i førerkortsaker – et tosporet system	20
1.7 Klage over politiets vedtak – oversikt – sakskostnader ..	21
1.7.1 Innledning	21
1.7.2 Sakskostnader	22
1.8 Tap av utenlandsk førerrett/førerkort	22
1.9 Krav om ny førerprøve	24
Kapittel 2 Tap av førerrett som følge av en straffbar handling ..	26
2.1 Oversikt	26
2.1.1 Generelt om vilkårene for tap av førerrett	26
2.1.2 Generelt om tapsperiodens lengde	29
2.2 Fartsovertredelser	31
2.3 Uaktsom forvoldelse av død mv. i trafikken	35
2.3.1 Innledning	35
2.3.2 Nærmere om rettspraksis ved uaktsomt drap, kroppskrenkelser mv.	38
2.4 Andre trafikkfarlige lovbrudd	41
2.4.1 Innledning	41
2.4.2 Typetilfeller	42

2.5	Bruk av motorvogn ved straffbare handlinger	
	– allmenne hensyn	52
2.5.1	Innledning	52
2.5.2	Nærmere avklaring av begrepet «allmenne hensyn ellers»	53
2.6	Enkelte andre grunnlag for tap av førerett	56
2.6.1	Unnlatelse av å stoppe for kontroll, jf. vtrl. § 10	56
2.6.2	Plikter ved trafikkuhell	56
2.6.3	Ulovlig drosjekjøring	57
2.6.4	Overlatelse av motorvogn etter vtrl. § 17 annet ledd (overlatelsesmedvirkning)	57
2.6.5	Betydningen av tidligere ilagt straff og prikker	58
2.7	Kjøring under påvirkning av alkohol og/eller annen ruskjøring	58
2.7.1	Innledning	58
2.7.2	Nærmere om «lavpromilletilfellene»	61
2.7.3	Alkoholkonsentrasjon mellom 0,5 og 0,8 promille eller tilsvarende	62
2.7.4	Alkoholkonsentrasjon over 0,8 promille eller tilsvarende	62
2.7.5	Føring av motorvogn under påvirkning av annet berusende eller bedøvende middel enn alkohol	63
2.7.6	Kombinasjon av alkohol og andre berusende eller bedøvende midler	66
2.7.7	Føring av motorvogn i påvirket tilstand – skjerpene omstendigheter, jf. tapsforskriften § 3-2 nr. 4	67
2.7.8	Gjentatt ruskjøring innen fem år	68
2.7.9	Gjentatt ruskjøring i andre tilfeller enn nevnt i punkt 2.7.7	68
2.7.10	Føring i påvirket tilstand i forbindelse med manglende edruelighet	70
2.7.11	Samtidig pådømmelse av brudd på vtrl. §§ 22 og 22 b	70
2.7.12	Samtidig pådømmelse av to eller flere kjøring i påvirket tilstand, jf. tapsforskriften § 3-8	71
2.7.13	To dommer, men kjøring nummer to ligger forut for første dom i tid, jf. tapsforskriften § 3-9	73

2.7.14	To dommer med mer enn fem års mellomrom, jf. tapsforskriften § 3-10	73
2.7.15	Ny kjøring i påvirket tilstand i løpende tapsperiode, jf. tapsforskriften § 3-11	74
2.7.16	Føring av moped i påvirket tilstand, jf. tapsforskriften § 3-12	74
2.7.17	Siktede har ikke krav på forsvarer	75
2.8	Etterfølgende inntak av alkohol eller annet rusmiddel, sekstimersregelen	75
2.9	Unnlatelse av å yte hjelp til en skadet person	76
2.10	Kjøring uten førerrett før utløpet av den fastsatte tapsperioden	78
2.11	Adgang til å gå under minstetiden for tap av førerrett	78
2.12	Tap av førerrett etter ilagt straff i utlandet	82
2.13	Tap av førerrett etter «prikker» i førerkortet	83
2.14	Plikt til å levere førerkortet til politiet	86

Kapittel 3 Beslag av førerkort – midlertidig tilbakekall

av førerrett	88	
3.1	Innledning	88
3.2	Vegtrafikkloven § 33 nr. 3	88
3.3	Skjellig grunn til mistanke	89
3.4	Mistanken må gjelde et straffbart forhold	90
3.5	Samtykke fra førerkortinnehaveren	93
3.6	Fristen på tre uker	94
3.7	Utlevering av førerkortet ved manglende kjennelse	95
3.8	Varigheten av beslaget	95
3.9	Ikke klageadgang	96

Kapittel 4 Tilbakekall av førerrett på grunn av særlige forhold

(krav til helse mv.)	97	
4.1	Innledning	97
4.1.1	Oversikt	97
4.1.2	Et tosporet system	98
4.1.3	Nærmere om politiets myndighet	98
4.2	Forhåndsvarsel og klage	101
4.3	Retten til å bli kjent med sakens dokumenter	102
4.4	Skjellig grunn til å tro	102
4.5	Generelt om krav til syn, helse og førerrett (helsekrav) – plikt til å varsle mv.	103

4.5.1	Innledning	103
4.5.2	Plikt til selv å si fra om helsemessige forhold	103
4.5.3	Legens og annet helsepersonells plikter	104
4.5.4	Meldeplikt for psykologer og optikere – sykepleiere er ikke omfattet	105
4.5.5	Videre saksbehandling	107
4.6	Kravene til syn	108
4.7	Kravene til hørsel	109
4.8	Kognitiv svikt (demens osv.)	109
4.9	Nevrologiske sykdommer	112
4.10	Epilepsi og epilepsiliknende anfall	113
4.11	Bevissthetstap og bevissthetsforstyrrelse av en annen årsak enn epilepsi, hjerte- og karsykdom og diabetes	115
4.12	Søvnsykdommer	116
4.13	Hjerte- og karsykdommer (angina pectoris mv.)	117
4.14	Diabetes	119
4.15	Psykiske lidelser og svekkelser, schizofreni m.m.	121
4.16	Respirasjonssvikt (pusteproblemer)	124
4.17	Nyresykdommer	124
4.18	Andre sykdommer og helsesvekkelser	125
4.19	Svekket førlighet	126
4.20	Midler som kan påvirke kjøreevnen (helsekrav)	128
4.21	Sviktende kunnskaper og kjøreferdigheter	129
4.22	Tilbakekall av førerrett på grunn av manglende edruelighet	130
4.22.1	Innledning	130
4.22.2	Nærmere om edruelighetskravet	132
4.22.3	Bruk av dopingmidler	141
4.23	Tilbakekall av førerrett på grunn av dårligandel	141
4.23.1	Innledning	141
4.23.2	Nærmere om vandelsalternativet	143
4.24	Krav om ugyldighet og erstatning for urettmessig bruk av vtrl. § 34	146

Kapittel 5 Forbud mot å kjøre førerkortfri motorvogn,

jf. vtrl. § 35		147
5.1	Innledning – oversikt	147
5.2	Forbud bestemt av en domstol	148
5.3	Forbud bestemt av politiet	149

Kapittel 6 Klage og omgjøring av politiets vedtak	151
6.1 Oversikt	151
6.2 Nærmere om klage	152
6.3 Omgjøring av politiets vedtak	153
Kapittel 7 Nektelse av førerrett, jf. vtrl. § 24 fjerde ledd	154
7.1 Innledning	154
7.2 Orientering til førerkortsøkeren om ventetid	155
7.3 Søknad om førerkort	155
7.4 Vandelskravet	156
7.4.1 Innledning	156
7.4.2 Nærmere om vandelskravet	157
7.4.3 Vandelsvurderingen ved langvarig soning av straff	159
7.5 Kravet til edruelighet	159
7.6 Krav til syn, førlighet og nødvendig psykisk og fysisk helse	162
7.6.1 Innledning	162
7.6.2 Helseattest	162
7.6.3 Helsekravene, særlig om misbruk av alkohol og andre rusmidler	163
Kapittel 8 Sperrefrist for retten til å kjøre motorvogn, jf. vtrl. § 24 a	166
8.1 Innledning – oversikt	166
8.2 Sperrefrist ved kjøring uten førerrett	170
8.2.1 Innledning	170
8.2.2 Nærmere om vtrl. § 24 a første ledd	170
8.3 Sperrefrist ved ilagt straff	173
8.3.1 Innledning	173
8.3.2 Nærmere om vtrl. § 24 a annet ledd	174
8.4 Midlertidig sperrefrist etter vtrl. § 24 a tredje ledd	176
Kapittel 9 Søknad om nedsettelse av tapsperiode – gjenerverv av førerrett	181
9.1 Innledning	181
9.2 Politidirektoratets retningslinjer	182

Kapittel 10 Tap og tilbakekall av kjøreseddel	186
10.1 Innledning – kjøreseddel og løyve	186
10.1.1 Transport mot vederlag	186
10.1.2 Utferdigelse av kjøreseddel	187
10.2 Nærmere om kravet til vandel for å få kjøreseddel	188
10.3 Midlertidig nekting av kjøreseddel	190
10.4 Beslag av kjøreseddel	190
10.5 Tilbakekall av kjøreseddel og tap av retten til å føre motorvogn ved persontransport mot vederlag	190
10.5.1 Innledning og oversikt	190
10.5.2 Nærmere om tilbakekall av kjøreseddel i straffesak eller i forelegg	193
10.5.3 Politiets myndighet i straffesaker	196
10.5.4 Gjenerverv og forkorting av tapsperiode på grunn av etterfølgende forhold	199
Kapittel 11 Tilbakekall av kompetansebevis	201
11.1 Innledning – oversikt	201
11.2 Kompetansebevis for utrykningskjøring	201
11.3 Bevis for yrkessjåførkompetanse etter yrkestransportlova	202
11.4 Tilbakekall av løyve	202
Kapittel 12 Forbud mot bruk av motorvogn – bruksforbud ...	204
12.1 Innledning	204
12.2 Kompetansefordelingen i vtrl. § 36	204
12.3 Bruksforbud ved ulovlig eller uforsvarlig kjøring mv. ...	205
12.3.1 Bruksforbud etter vtrl. § 36 nr. 1	205
12.3.2 Bruksforbud etter vtrl. § 36 nr. 2	207
12.4 Inndragning av kjennemerker og vognkort	211
12.5 Sikring av bruksforbud, tilbakehold av kjøretøy	211
12.6 Kjøretøy i forvaring	213
12.7 Klage over vedtak om bruksforbud	214
12.8 Bruksnekting etter yrkestransportlova	214
Kapittel 13 Generell tilbakeholdsrett i motorvogn og tilhenger	216
13.1 Innledning	216
13.2 Annen hjemmel for tilbakeholdsrett eller forvaring	217
13.3 Utviklingen av vtrl. § 36 b	217

13.4	Tilbakehold må være nødvendig og forholdsmessig	219
13.5	Tilbakehold etter yrkestransportlova	221
13.6	Tilbakeholdet gjelder bare kjøretøyet	222
Kapittel 14	Inndragning av kjøretøyet	223
14.1	Innledning	223
14.2	Nærmere om når inndragning kan finne sted	224
	Vedlegg Forskrift 20. januar 2012 nr. 85 om faste grenser for påvirkning av andre berusende eller bedøvende middel enn alkohol m.m. inkludert vedlegg I og vedlegg II	232
	Litteratur	236
	Lovregister	237
	Domsregister	244
	Stikkordregister	249